

Συνέδριο ΚΕΔΚΕ 18,19,20 Ιανουαρίου 2010
Τοποθέτηση Δημάρχου Ιλίου, κ. Νίκου Ζενέτου

Κυρίες και Κύριοι συνάδελφοι,

Δε χωρά αμφιβολία πως σήμερα είναι επιτακτική η ανάγκη για τη χώρα μας μιας νέας, ριζοσπαστικής, διοικητικής μεταρρύθμισης σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Το 1997 με το πρόγραμμα «Καποδίστριας» έγινε ένα σημαντικό βήμα στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που είχε όμως δύο μεγάλα μειονεκτήματα:

1. Έμεινε ως μια απλή χωροταξική αναδιάταξη, χωρίς σχέδιο για ριζική αποκέντρωση και μετασχηματισμό του κράτους.
2. Δεν περιελάμβανε την αναγκαία φορολογική αποκέντρωση για την οικονομική στήριξη των ΟΤΑ που προέκυψαν από τις συγχωνεύσεις.

Δεκατρία χρόνια μετά, με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» φαίνεται πως βρισκόμαστε μπροστά σε μια **συνολική διοικητική μεταρρύθμιση, με ανασυγκρότηση του κράτους και της Αυτοδιοίκησης και όχι απλώς με συνενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων.**

Κατ' επανάληψη, μέσα από τα Συνέδρια της ΚΕΔΚΕ, έχουμε ζητήσει από τις εκάστοτε Κυβερνήσεις να κάνουν την υπέρβαση και να προχωρήσουν σε βαθιά δημοκρατική αλλαγή στο διοικητικό σύστημα της χώρας.

Αλλαγή στο κεντρικό κράτος και τις δομές του και ταυτόχρονα Ενίσχυση και Αναβάθμιση της Αυτοδιοίκησης υπέρ των πολιτών.

Λέγαμε και ξαναλέγαμε ότι έφθασε η ώρα να **πάψει επιτέλους** η Ελλάδα να είναι το πιο **συγκεντρωτικό** κράτος στην Ευρώπη και να μετατραπεί σ' ένα κράτος **επιτελικό**, κράτος – **στρατηγείο** που θα διαχειρίζεται τις απολύτως αναγκαίες κρατικές **εθνικές πολιτικές**, όπως είναι η **άμυνα**, η **εξωτερική πολιτική**, η **δημόσια τάξη και ασφάλεια**, η **δικαιοσύνη**, η γενική **δημοσιονομική πολιτική** και **αναπτυξιακή πολιτική**.

Επισημαίναμε στα Συνεδριά μας ότι έπρεπε **εδώ και χρόνια** να λειτουργήσει και στη χώρα μας ένα **αυτοδιοικητικό σύστημα με δύο ισχυρούς πυλώνες:**

- τους Δήμους και τις Περιφέρειες.

Αυτός ο διοικητικός εκσυγχρονισμός, κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί **ιστορική αναγκαιότητα** για τη χώρα μας και είναι **κρίσιμης** σημασίας ζήτημα που συνδέεται με την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

Θα αναφέρω μόνο ένα καθοριστικό στοιχείο που αποδεικνύει πόσο λείπει η αποτελεσματικότητα και η δυνατότητα άντλησης πόρων από τους περισσότερους σημερινούς Δήμους.

Ποιο είναι αυτό; **Μόνο 212 από τους 1.034 πρωτοβάθμιους ΟΤΑ έχουν πιστοποιητικό διαχειριστικής επάρκειας για να μπορούν να διαχειρίζονται το ΕΣΠΑ.** Δηλαδή περίπου το 20% των ελληνικών Δήμων.
Αυτό τα λέει όλα!

Πιστεύω, κυρίες και κύριοι Συνάδελφοι, πως κανείς μέσα σ' αυτή την αίθουσα δεν πρέπει να πει «όχι» στο σχέδιο για τη διοικητική μεταρρύθμιση, συμπεριλαμβανομένης και της αναδιάρθρωσης της ίδιας της Αυτοδιοίκησης.

Με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θεσπίζονται, **όπως εξάλλου είναι το πάγιο αίτημά μας**, τρεις νέες βαθμίδες διοίκησης:

- Οι Δήμοι
- Οι αιρετές Περιφέρειες
- Και οι Διοικήσεις

Στις 50 σελίδες του κειμένου, το οποίο έδωσε στη δημοσιότητα το Υπουργείο Εσωτερικών για διαβούλευση, γίνεται εκτενής αναφορά στην υπάρχουσα κατάσταση, στον τρόπο με τον οποίο θα γίνει η θεμελίωση των τριών βαθμίδων, στους πόρους, στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, στην επιχειρησιακή στήριξη του προγράμματος και στα κριτήρια των συγχωνεύσεων.

Εμείς, ως Αυτοδιοίκηση, έχουμε καταλήξει στο μοντέλο που θέλουμε για **βιώσιμους Δήμους, με πόρους και αρμοδιότητες** έτσι ώστε να μπορούν να συμβάλλουν **ουσιαστικά** στην τοπική ανάπτυξη και να παρέχουν υπηρεσίες υψηλού επιπέδου στους πολίτες.

Τα ερωτήματα βέβαια που πρέπει να απαντηθούν είναι πολλά και **χρειάζονται πειστικές απαντήσεις:**

- Θα λυθούν τα οξυμένα οικονομικά προβλήματα των Δήμων πριν τις συνενώσεις;
- Θα συνοδεύεται η Διοικητική Μεταρρύθμιση με Πρόγραμμα Εφαρμογής για τα αναγκαία έργα υποδομής, ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, σύγχρονο εξοπλισμό, απολύτως διασφαλισμένους οικονομικούς πόρους και δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα;
- Θα υπάρχει ταυτόχρονη μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων και πότε θα γίνει;
- Πως θα οργανωθούν οι μητροπολιτικές διοικήσεις;

Θα ήθελα πριν κλείσω να κάνω τρεις επισημάνσεις:

- Η πρώτη είναι ότι η νέα Αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού **δεν** θα εκπληρώσει την αποστολή της **αν** οι νέοι Οργανισμοί δεν είναι **οικονομικά αυτοτελείς και πλήρως απ εξαρτημένοι από το κεντρικό κράτος.**

Αυτό σημαίνει φορολογική αποκέντρωση χωρίς πρόσθετους φόρους και σαφή προσδιορισμό των πόρων της Αυτοδιοίκησης ώστε να εξασφαλίζεται στην πράξη η ουσιαστική αυτοτέλεια των δύο βαθμών Αυτοδιοίκησης.

- Η δεύτερη επισημάνση που θέλω να κάνω είναι ότι ο ισχυρός Δήμος, πέρα από την οικονομική αυτοτέλεια **πρέπει να προκύψει ύστερα από επίπονο διάλογο**, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικές ιδιαιτερότητες και ευαισθησίες των τοπικών κοινωνιών, ώστε να είναι πραγματική και αδιατάρακτη η επιζητούμενη συναίνεση.

- Τέλος, θα ήθελα να τονίσω **τη βαρύτητα που πρέπει να έχει σ' αυτό το νέο σύστημα διακυβέρνησης η Μητροπολιτική Αυτοδιοίκηση** ιδιαίτερα στο Λεκανοπέδιο για να αντιμετωπιστούν ενιαία τα προβλήματα της μητροπολιτικής περιοχής.

Λειτουργίες που αφορούν το περιβάλλον, τις συγκοινωνίες, το κυκλοφοριακό, τη διαχείριση των απορριμμάτων, το πράσινο, την πολιτική προστασία, τις υπερτοπικές δραστηριότητες κ.α., ανήκουν στην αρμοδιότητα της Μητροπολιτικής Αυτοδιοίκησης κι αυτό πρέπει να ξεκαθαριστεί και να κατοχυρωθεί.

Είναι προφανές ότι, **μόνο** αν διασφαλιστούν αυτές οι προϋποθέσεις, το πρόγραμμα «Καλλικράτης» θα αποτελέσει εφαλτήριο ανάπτυξης για τις Περιφέρειες και τις Τοπικές Κοινωνίες.

Ο συνολικός επανασχεδιασμός του Κράτους, της Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης είναι επιτακτικός περισσότερο από ποτέ άλλοτε, και σ' αυτό οφείλουμε όλοι να συναινέσουμε.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να κάνω μια σύντομη αναφορά στις παρακάτω θεματικές ενότητες.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Πάγια θέση μας είναι να αποδοθούν άμεσα οι παρακρατηθέντες πόροι και τα οφειλόμενα στην Αυτοδιοίκηση.

1. Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών

Είναι μεταφερόμενη αρμοδιότητα, παρόλα αυτά δεν χρηματοδοτούνται στο σύνολο τους, π.χ. ο Δήμος πληρώνει τρείς επιπλέον υπαλλήλους του Δήμου για τη στελέχωσή του, καθώς και τις λειτουργικές δαπάνες όπως ενοίκιο, λογαριασμοί ΟΚΩ, προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών, κλιματιστικά φωτοτυπικά, συντηρήσεις κλπ.

Επίσης, **δεν έχει γίνει αντικειμενική κατανομή του αριθμού των ΚΕΠ ανά Δήμο**, για παράδειγμα ο Δήμος Ιλίου με πραγματικό πληθυσμό 140.000 κατοίκους και έκταση 9.250 στρέμματα, είχε κατ' επανάληψη ζητήσει από το ΥΠΕΣ με σχετικά έγγραφα την ίδρυση παραρτήματος όμως ουδέποτε ικανοποιήθηκαν τα αιτήματα αυτά.

2. Δημοτική Αστυνομία

Η Δημοτική αστυνομία ως μεταφερόμενη κρατική αρμοδιότητα πρέπει να συνοδεύεται και από τους αντίστοιχους πόρους, σύμφωνα με το άρθρο 102 παρ.5 του Συντάγματος.

Προκειμένου να καλυφθούν τόσο οι δαπάνες μισθοδοσίας όσο δαπάνες για τον εξοπλισμό λειτουργίας όπως συστήματα εγγραφής κλήσεων, στολές, μηχανές, αυτοκίνητα για περιπολίες κλπ, τα οποία θα αποτελούν σημαντικότερη επιβάρυνση στον προϋπολογισμό του Δήμου.

Τέλος τονίζουμε ότι πρέπει να εκδοθούν όλες οι προβλεπόμενες από το Ν. 3731/08 Υπουργικές Αποφάσεις για την καλύτερη λειτουργία της δημοτικής αστυνομίας.

3. Θέματα προληπτικού ελέγχου των δαπανών

Επιγραμματικά, ο προληπτικός έλεγχος με τον τρόπο και την πολυπληθή νομοθεσία που ασκείται μάλλον δυσχεραίνει παρά βοηθά τους ΟΤΑ α΄ βαθμού.

Πρότασή μας είναι να ξεκαθαρίσει πλέον το υφιστάμενο, όντως, ομιχλώδες τοπίο της πληρωμής των δαπανών των Δήμων με σαφή νομοθεσία ώστε να μην υπάρχει δυνατότητα διαφορετικής ερμηνείας ώστε πολλές φορές να αντιμετωπίζεται με διαφορετικό τρόπο το ίδιο θέμα!!!

4. Κράτηση ΜΤΠΥ 1% σε μη μετόχους του Ταμείου

Γίνονται κρατήσεις στις υπερωρίες των υπαλλήλων των ΟΤΑ παρά το ότι **δεν είναι μέτοχοι** κάνοντας χρήση του άρθρου 27 του ΠΔ 422/81.

Αυτό χρειάζεται να διευθετηθεί.

5. Ματαίωση ειδικού προγράμματος απασχόλησης (20.000 ανέργων)

Θα πρέπει να μην παρακρατείται από τους ΟΤΑ ο φόρος ζύθου, τα τέλη διαφήμισης και το ΤΑΠ

Θ Ε Σ Μ Ι Κ Α

1. Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων Δημάρχου

Να μπορεί ο Δήμαρχος να μεταβιβάζει αρμοδιότητες και σε Δημοτικούς Συμβούλους μετατρέποντας τους από απλούς ψηφοφόρους των θεμάτων σε συντελεστές δράσης στο έργο της Αυτοδιοίκησης.

2. Υπηρεσιακά Συμβούλια

Μια σημαντικότερη πρόταση αποτελεί η κατοχύρωση της ανεξαρτησίας των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των Δήμων έναντι της πολιτικής ηγεσίας.

3. Προμήθειες- Υπηρεσίες- Μελέτες

A. Θεωρούμε σκόπιμο να δημιουργηθεί κωδικοποίηση των προμηθειών, των έργων και των μελετών που αφορούν τους ΟΤΑ, προκειμένου αφ' ενός να εξασφαλιστεί η απόλυτη διαφάνεια, αφ' ετέρου να διευκολυνθεί το έργο τους.

B. Να καταργηθεί ή να αναμορφωθεί η «αμαρτωλή» ανάθεση έργου με το σύστημα μελέτη κατασκευή.

Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Κ Η Π Ο Λ Ι Τ Ι Κ Η

1. Κοινωνικά φροντιστήρια

Στα πλαίσια της διαρκούς προσπάθειάς μας για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής του συνόλου των κατοίκων της πόλης μας και της προτεραιότητάς μας για τη λειτουργία της ως πόλη της κοινωνικής συνοχής και της αλληλεγγύης, διαπιστώνουμε καθημερινά την αναγκαιότητα παροχής δωρεάν εκπαιδευτικών υπηρεσιών από τους Δήμους σε παιδιά που προέρχονται από οικογένειες με σοβαρά οικονομικά προβλήματα (οικογένειες μακροχρόνια ανέργων, άπορες, μονογονεϊκές ή πολύτεκνες) με εισόδημα κάτω των ορίων της φτώχειας.

Θεωρούμε ότι πρόκειται για ένα ζήτημα μείζονος κοινωνικής σημασίας, στο οποίο η Τ. Α. μπορεί να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο, δημιουργώντας δημοτικά φροντιστήρια ή επιχορηγώντας τους για συμμετοχή τους σε φροντιστήρια της επιλογής τους, με στόχο τα παιδιά των εν λόγω οικογενειών να έχουν τη δυνατότητα ίσων ευκαιριών στη μάθηση και τη μόρφωση.

2. Μείωση ανταποδοτικών τελών

A. Για τρίτεκνους

B. Για αγωνιστές Εθνικής Αντίστασης

3. Μετανάστευση και άδειες παραμονής αλλοδαπών

Χαρακτηριστική είναι η παρατήρηση του **Συνηγόρου του Πολίτη**, επί λέξη: «Είναι άξιο απορίας σε τί συμβάλλει η εμπλοκή των δήμων, δεδομένου ότι ο νομοθέτης τους επιφορτίζει απλώς και μόνον να **υποδέχονται τα αιτήματα** των αλλοδαπών, προκειμένου να τα διαβιβάσουν στην Περιφέρεια».

4. Προνοιακές Δομές

1. Κατοχύρωση για συνέχιση όλων των προνοιακών δομών όπως **Μέριμνα, Βοήθεια στο σπίτι, ΚΔΑΠ** κλπ

2. Κατοχύρωση των εργαζομένων στις παραπάνω Δομές, με συμβάσεις αορίστου χρόνου καθώς ήδη απασχολούνται επί σειρά ετών στα εν λόγω προγράμματα.